

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ: СВІТОВИЙ ДОСВІД, УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ І ПЕРСПЕКТИВИ

Лариса Лук'янова
доктор педагогічних наук, професор,
член-кореспондент НАПН України,
директор ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України,
Голова правління УАОД

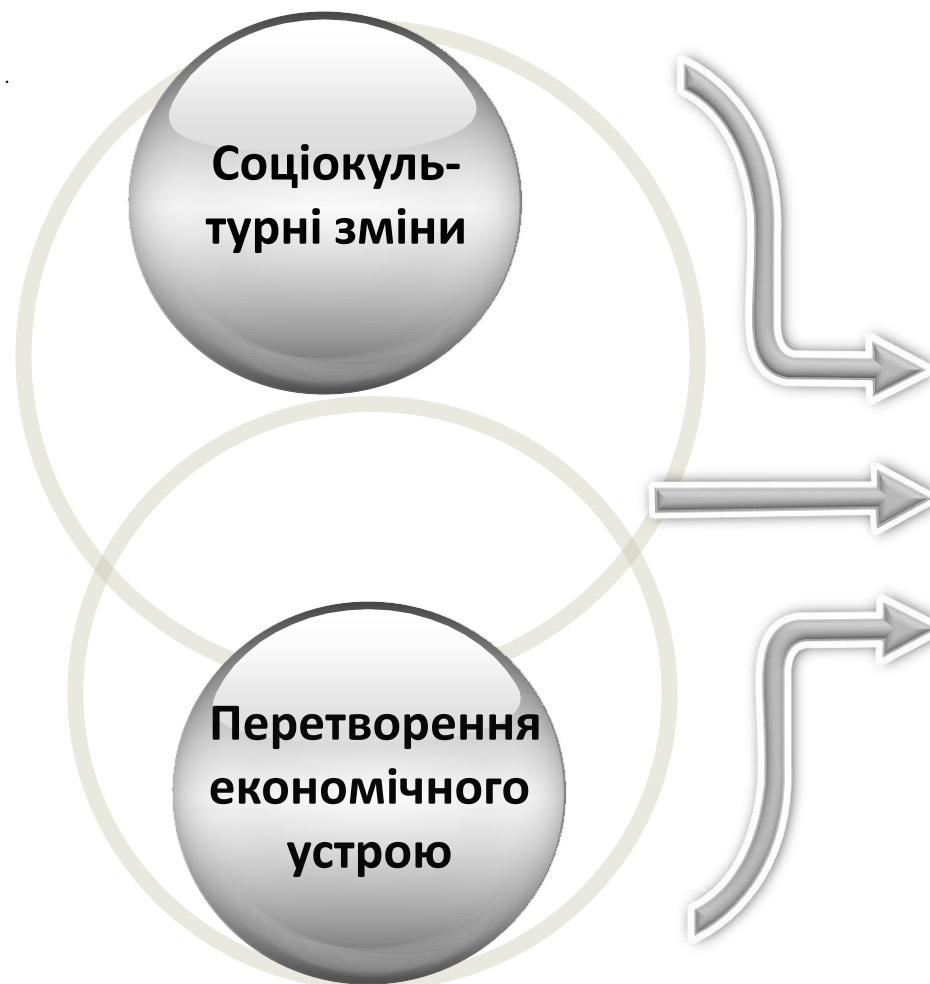
ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Загальний постулат

Питання?

- 1) Які чинники демонструють зростаючу роль ОД у сучасному соціумі?
- 2) Що саме вирізняє сучасний стан ОД в Україні?
- 3) Чому так важливо спрямувати зусилля на розвиток системи ОД?

Втрата актуальності попереднього «кінцевого» типу освіти

Неперервність освіти вже не є прерогативою одного періоду життя

Система освіти ХХІ ст. →
дві невід'ємні складові: освіта і виховання дітей і молоді + ОД

. Знання і відповідні кваліфікації стають пріоритетними цінностями у житті людини в умовах інформаційного суспільства

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Роль освіти дорослих: провідні чинники

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

1) Зміни в усіх сферах життя – головний елемент сучасності

Глобалізація,
цифрофізація, соціальні
демографічні зміни

Ускладнення виробницт
сприяла виникненню
нового товару –
інформації.

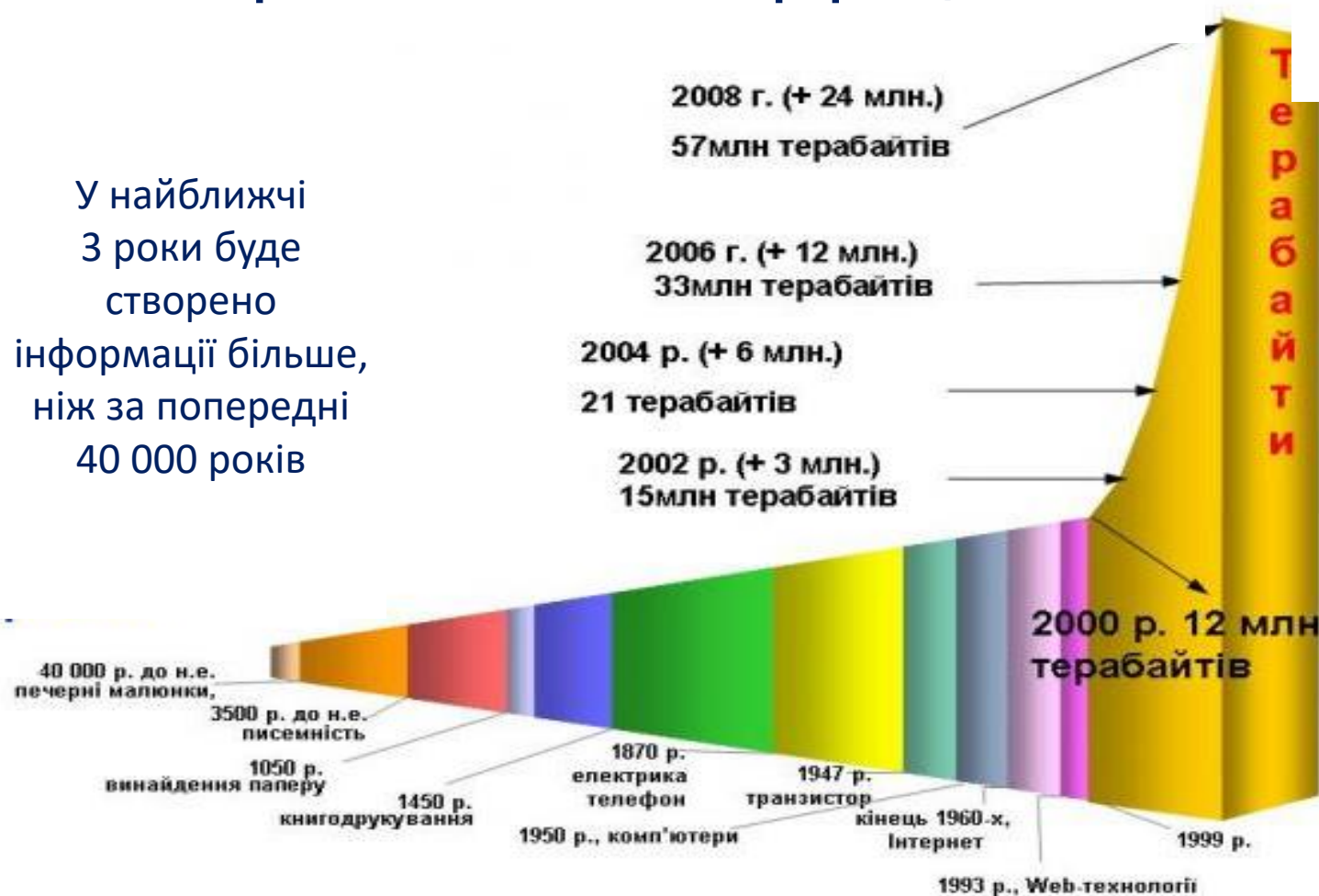
Людина: вчора – освічен

Сьогодні – носій застаріл
інформації

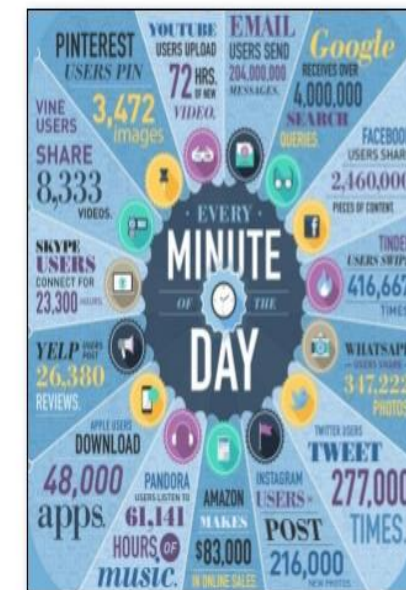
Завтра – непридатна до
повноцінного життя

Праця репродуктивна,
поступається праці
творчій, продуктивній,

Зростання обсягів інформації

Що хвилини: 250 людей
народжується
217 людей підключається
до Інтернет

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

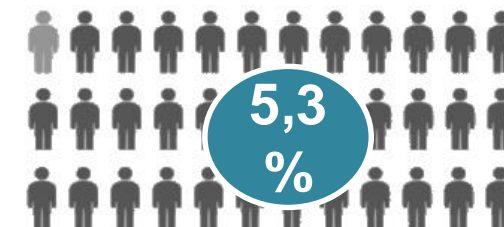
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

1) Зміни в усіх сферах життя – головний елемент сучасності

Кількість неписьменних у світі Кількість неписьменних в Україні

близько 16 % людей на планеті є неграмотними

Кількість неписьменних серед

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

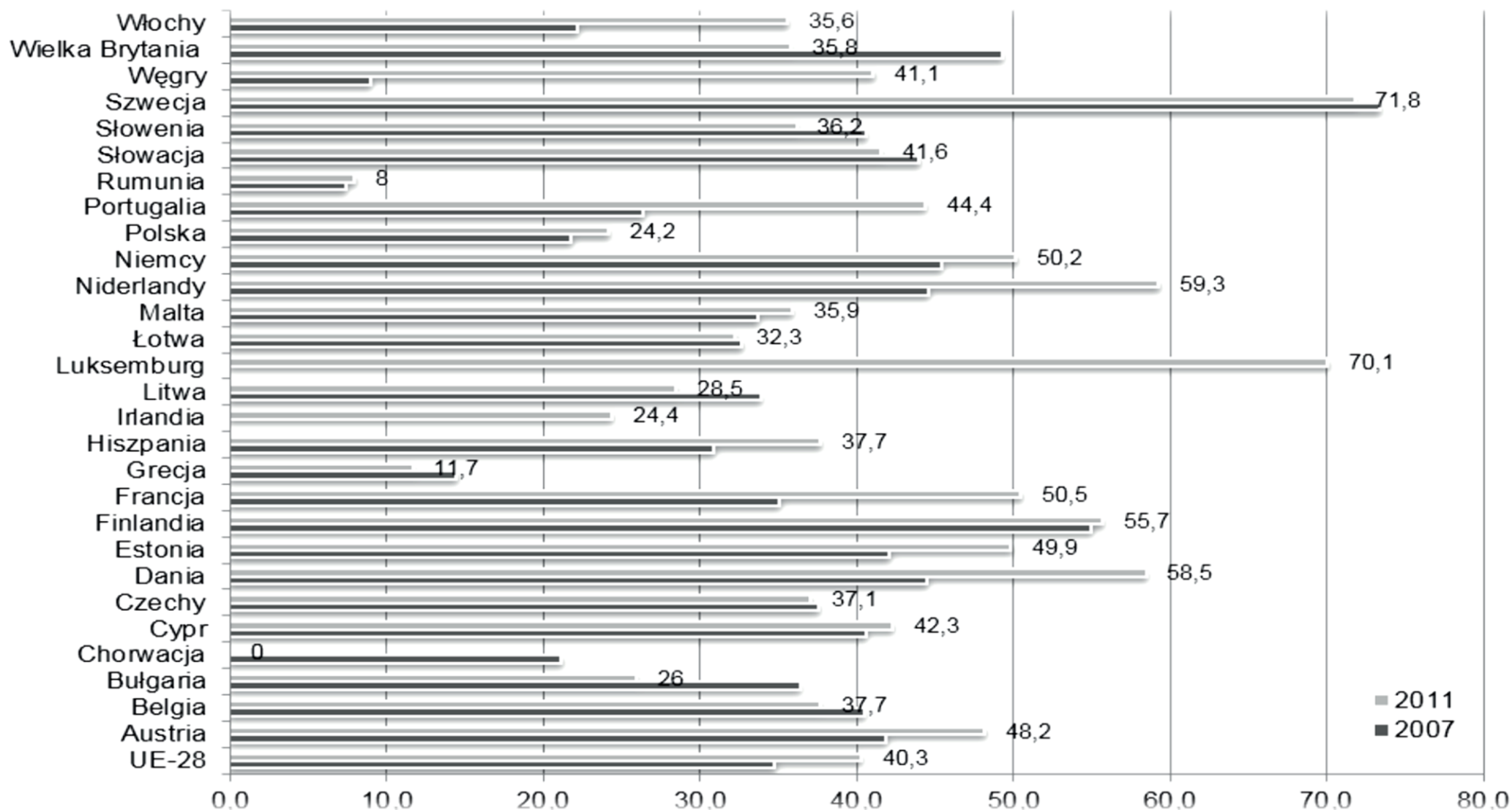
1) Зміни в усіх сферах життя – головний елемент сучасності

Риси ОД: охоплює
найбільшу кількість
суб'єктів навчального
процесу, мобільність;

За оцінками АЕС:
важливість
неперервної освіти в
ЄС зростає.

За оцінками ОЕСР
до 2050 рр. у
розвинених країнах
переважна більшість
освітніх практик
(форм., неформ.
освіти → дорослими
(понад 600 млн.
осіб).

У 2011 р. на 16%
респондентів > ніж у
2007 р. підтвердили
свою участь у системі
ОД

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

2) Високий рівень конкуренції систем освіти

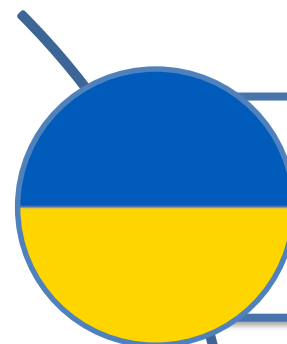
Якісна система
вищої освіти +
програми
неперервної освіти
= лідерство в освіті
→ країни лідери -
у короткі терміни
відповісти на будь-
який «виклик»
підвищенням
продуктивності
праці

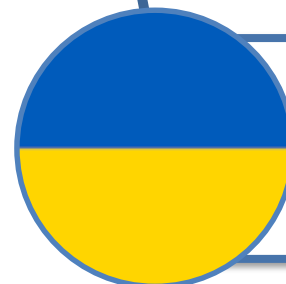
Достатній рівень добробуту - країни,
де 40-60% працездатного населення
матимуть вищу освіту

Для реалізації соціально-економічних
політичних реформ, перенавчити не
менш як 25% дорослого,
працездатного населення.

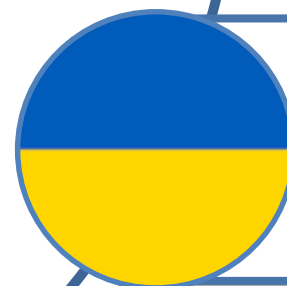
Великі корпорації включили знання у
сферу стратегічного менеджменту і
направляють від 3,5 % до 10% своїх
прибутків

Система внутрішньофірмової перепідготовки
- великі компанії

Система перепідготовки і підвищення
кваліфікації = 5-10% зайнятих, що не
відповідає нормам ЄСРП

Система навчання персоналу по балах
майже вдвічі менша від країн-лідерів у
рейтингу конкурентоспроможності
(Фінляндії, США, Швеція, Сінгапур,
Німеччина)

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

3) Дисбаланс попиту та пропозиції на ринку праці

Призводить до
зростання
структурного
безробіття та
рівня
зовнішньої
трудої
міграції

Дослідження
в ЄС

Фахівці не працюють за
набутими
спеціальностями

35 % фахівців Західних
країн ЄС,

49 % фахівців центральних
країн ЄС

понад 60 % фахівців
східних країн ЄС

Дослідження Інституту соціології НАН України

60 % українців не можуть знайти роботу за спеціальністю.

41 % безробітних з вищою освітою;

38 % з - ПТО; 20 % мають середню освіту

Соціально-економічні перетворення → вивільнення інженерів,
військових, управлінців, науковців – люди розумової праці

Внутрішньопереміщені особи ↓

Втрата робочих місць, соціальна та професійна
незатребуваність, відсутність досвіду і навичок роботи в умовах
ринкової економіки – негативний вплив

Значна кількість студентів ВНЗ не збираються працювати за
спеціальністю, якої набувають

(педагогічні, с/г, інженерні, військові навчальні заклади)

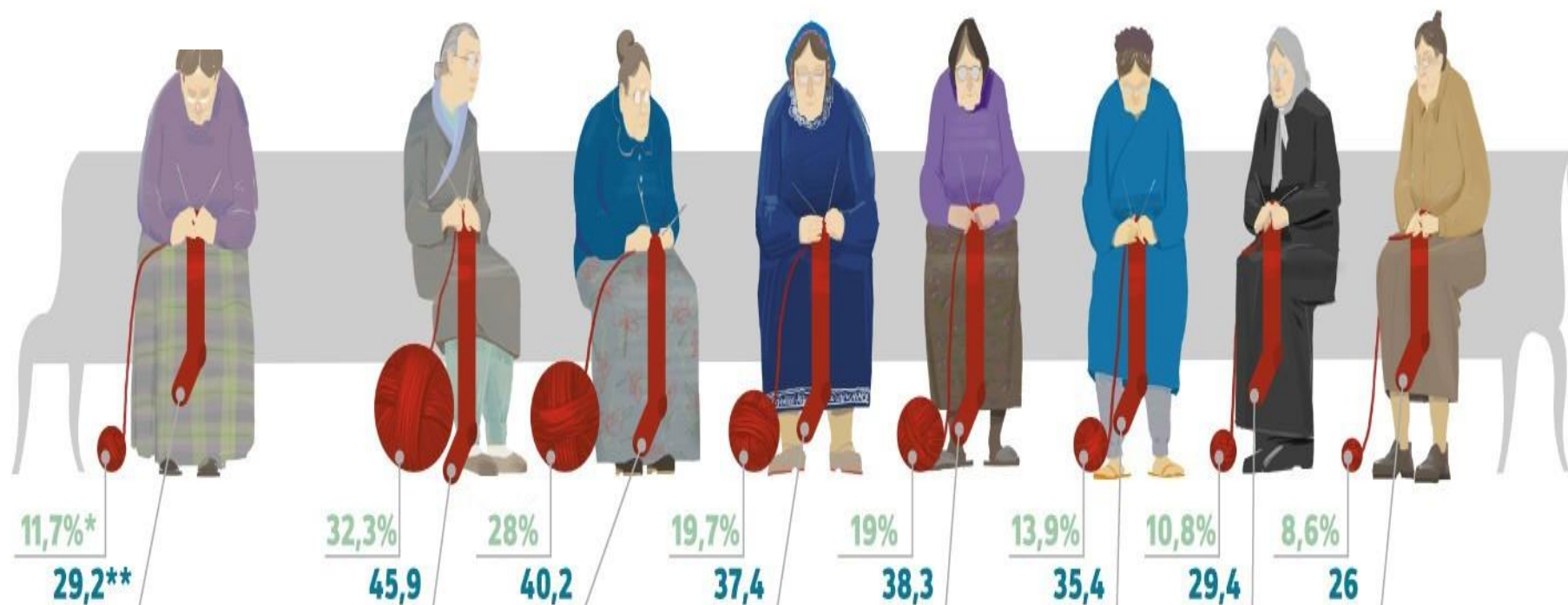
ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

4) Інтенсивне постаріння населення

У СЕРЕДНЬОМУ В СВІТІ

ЯПОНІЯ ВЕЛИКОБРИТАНІЯ США РОСІЯ КИТАЙ ТУРЕЧЧИНА ЮАР

Прогноз: частка осіб віком 65+ від осіб віком 15 – 64 рр. складе 25,4%,
а їх навантаження на працездатне населення зросте удвічі

*доля людей старше 60 р. від загальної кількості населення країни

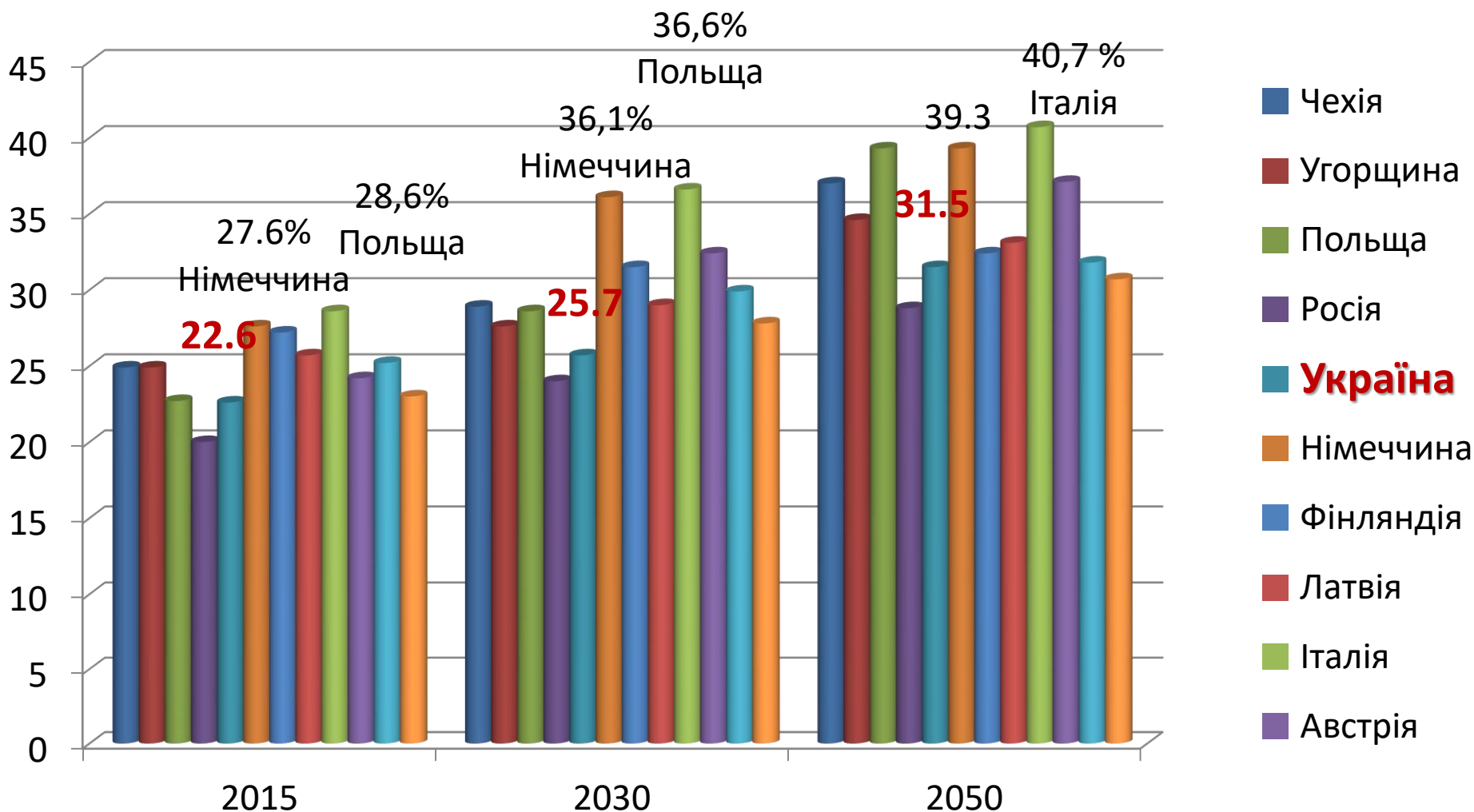

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

4) Інтенсивне постаріння населення

Україна
серед країн Європи
(вік 60 р. та 60 р. +)

за даними Департаменту економічних та соціальних питань ООН

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

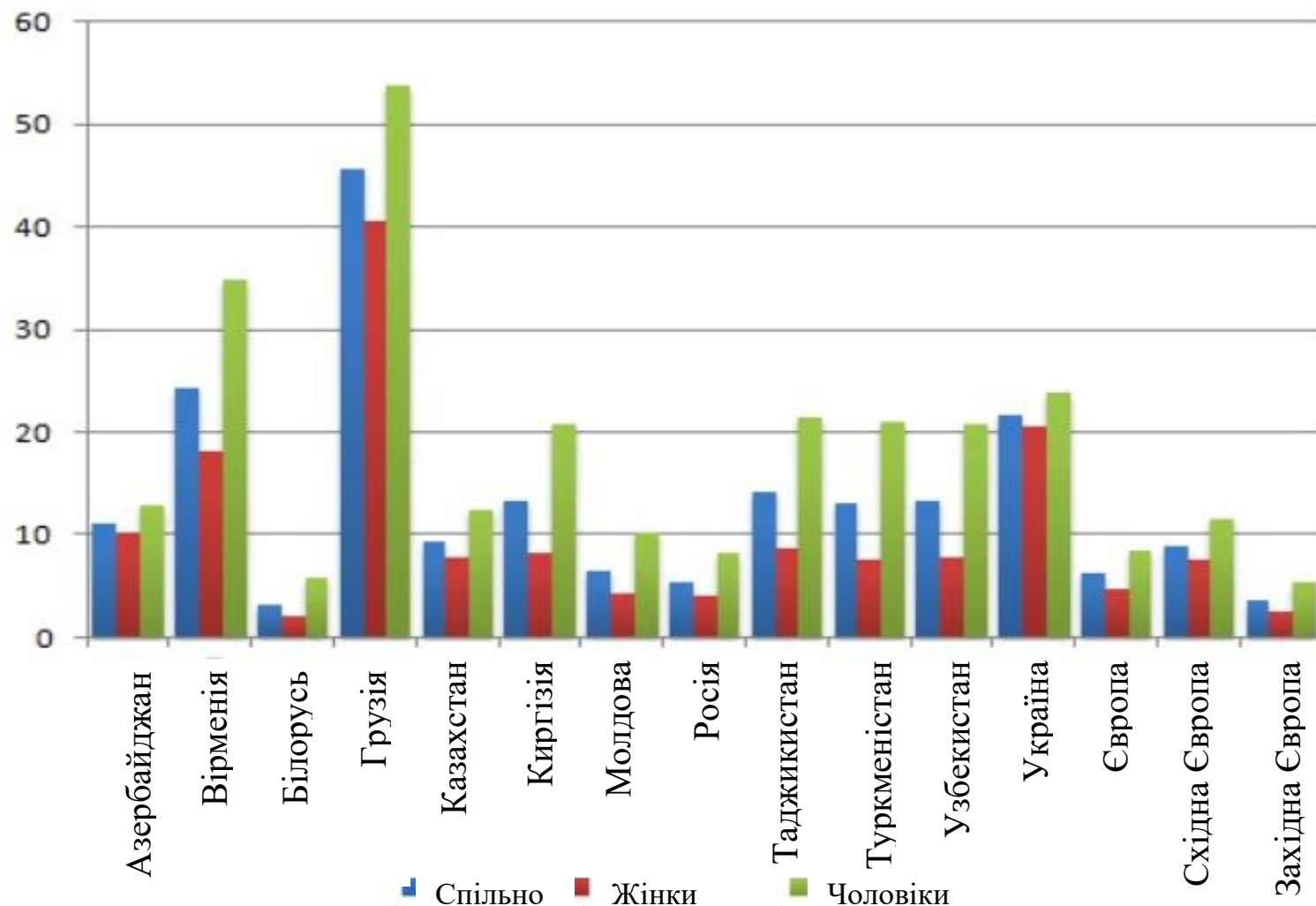
4) Інтенсивне постаріння населення

Проблема старіння – це зовсім не проблема, а лише песимістичний погляд на найбільший тріумф людства

Ф. Ноутстейн,

1. «Старіння» українців → не стільки через збільшення тривалості життя, скільки → наслідок скорочення працездатного населення (тінізація економіки, міграція)
2. За умови інтенсивного відходу від професійної діяльності досвідчених кадрів порушується нормальний процес зміни поколінь професіоналів, і звужуються можливості для набуття практичного досвіду молодими співробітниками

ЗАЙНЯТІСТЬ ОСІБ У ВІЦІ 65 та 65 + 2014 р. (%)

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

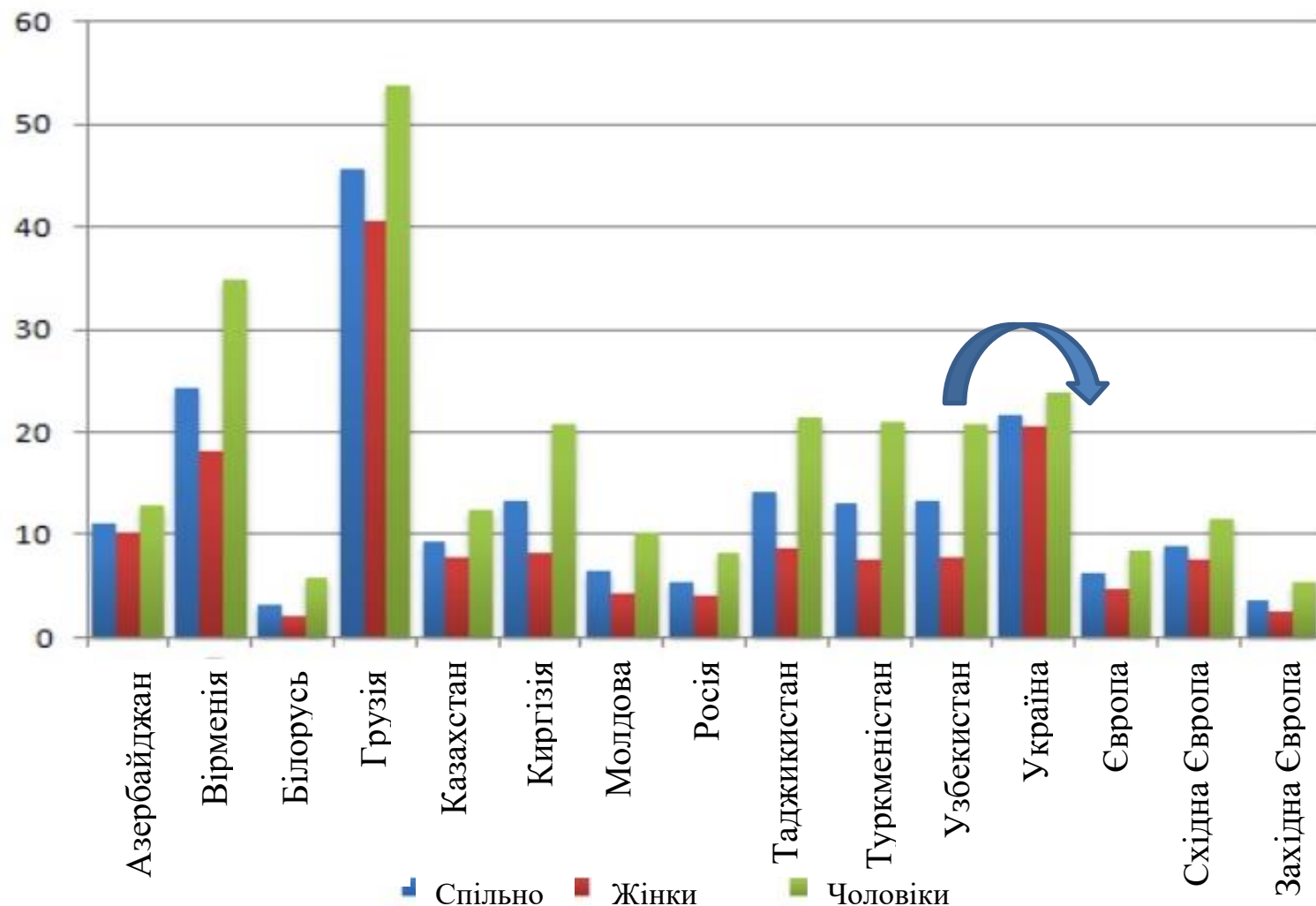
Інтенсивне постаріння населення

Проблема старіння – це зовсім не проблема, а лише песимістичний погляд на найбільший тріумф людства

Ф. Ноутстейн,

1. «Старіння» українців → не стільки через збільшення тривалості життя, скільки → наслідок скорочення працездатного населення (тінізація економіки, міграція)
2. За умови інтенсивного відходу від професійної діяльності досвідчених кадрів порушується нормальний процес зміни поколінь професіоналів, і звужуються можливості для набуття практичного досвіду молодими співробітниками

ЗАЙНЯТІСТЬ ОСІБ У ВІЦІ 65 та 65 + 2014 р. (%)

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРОСЛИХ

5) Значне посилення міграційних процесів

Світовий досвід

Вимушене переселення

Понад
60 млн людей

змушені покинути домівки

Це приблизно
один з кожних 122 людей у світі

Число біженців, прохачів притулку і внутрішньо переміщених осіб

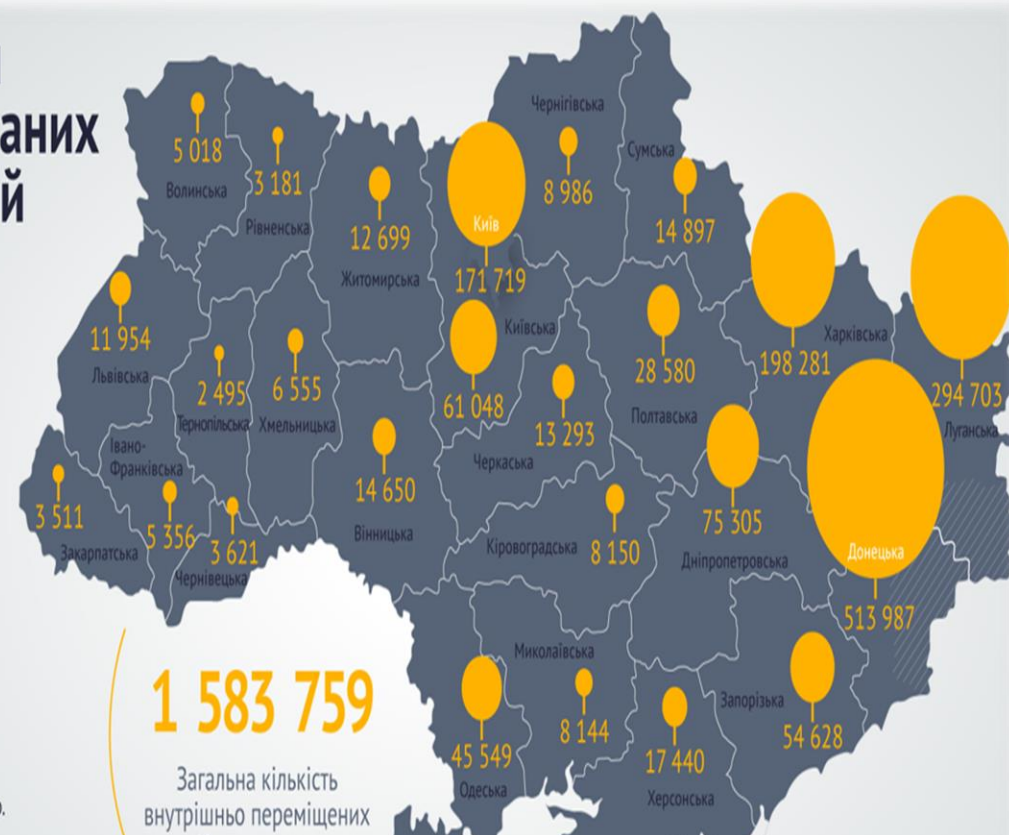
**у шість разів більше,
ніж населення Швеції**

Україна

Міграція з окупованих територій України

Розподіл кількості
внутрішньо
переміщених
осіб з окупованого
Донбасу та Криму
за областями

Досвід європейських країн: 1) ефективність політики інтеграції мігрантів в суспільство → через навчання.
2) для інтеграції і успішної адаптації навчальні програми

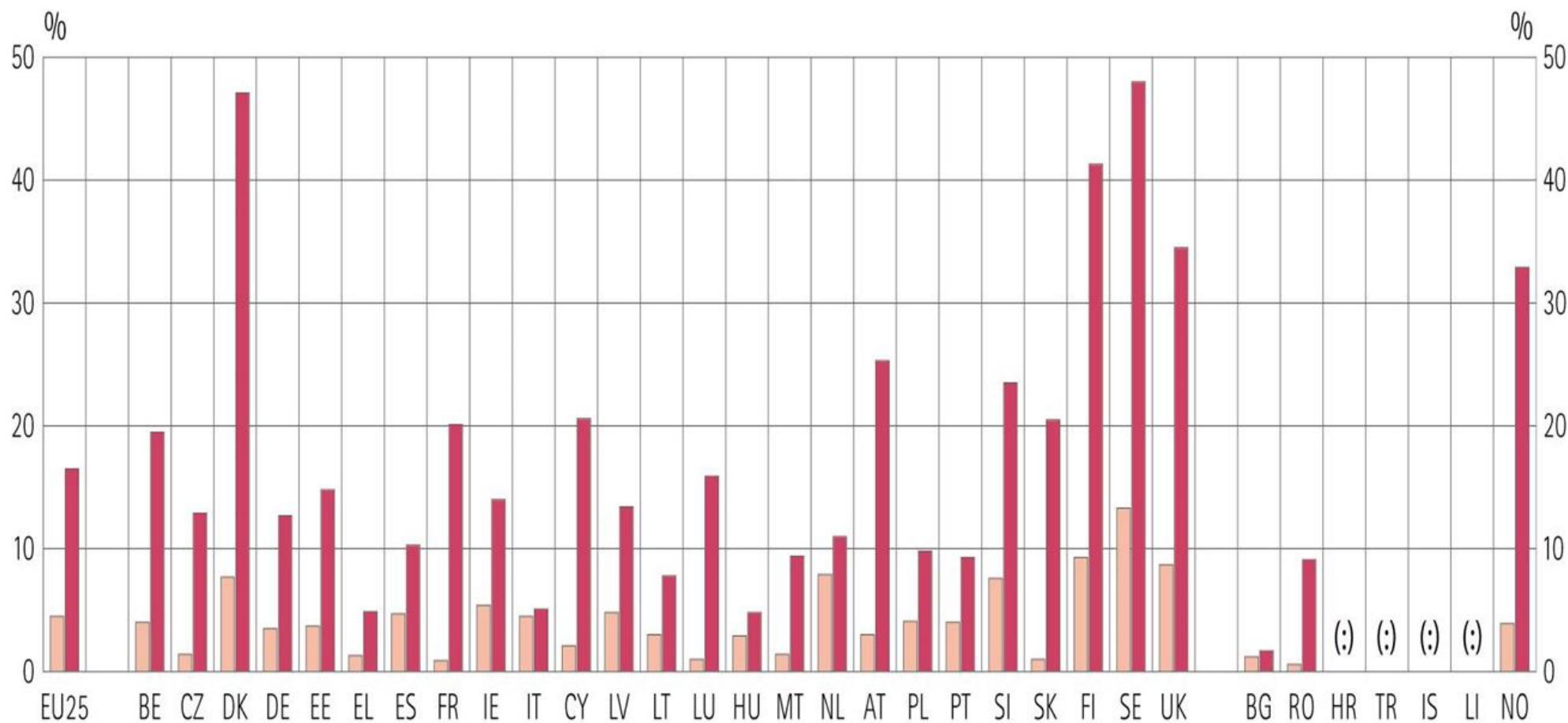

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Тенденція - посилення ролі неформальної освіти

Статистичні дані:
практично в усіх
Європейських
країнах
неформальна
освіта значно
переважає
формальну

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Посилення ролі неформальної освіти

Чому ?

ФО втрачає свою
монополію → не дає
100% гарантії інтеграції на
ринку праці

НФО -- сила, яка
послаблює цю монополію,
→ альтернативні форми
навчання + новий зміст, →
**адаптація до постійних
трансформацій**

Модель НФО → пропозиції
для всіх вікових груп
(потреби у змісті, методах,
формі, інфраструктурних
особливостях)

Специфіка відносин між
«викладачем» та «учнем»
та їх ролей у освітньому
процесі

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Комплексна пропозиція навчальних можливостей поза основними програмами освітніх інституцій, що стимулює розвиток людського капіталу регіону відповідно до цілей його стратегічного розвитку

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Посилення ролі неформальної освіти

УКРАЇНА:
сучасний стан
Неформальна
освіта
дорослих

Сфера НО: неоднорідна,
розгалужена,
представлена різними
суб'єктами, які мають різні
цілі, різні підходи, різними
принципами.

Статистика щодо
фінансування НФО
недостатня. Сектор освітніх
послуг з НФО
безсистемний,
ситуативний спонтанний,

Як правило, не
фінансується на
державному рівні, не
розглядається як елемент
структури сучасної освіти

Поступово починає переважати
позитивне ставлення як у
пересічних громадян, так і у
державних і ГО. Потреба в НО
помітно зростає.

розгалуження цілей і напрямів Од
урізноманітнення освітніх послуг,
які надають дорослим на фірмах,
корпоративне навчання,
короткотермінові курси і семінари

трансформація чинних структур
Од у більш гнучкі, здатні
відповідати сучасним вимогам
(створення на базі навчальних
закладів поліфункціональних ЦОД

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Висновок 1

Результати досліджень

Дослідження
з психології
дорослих

- людина в усі періоди її життя здатна набувати нові знання
- розширювати світогляд, поглиблювати досвід
- за потреби оволодівати новими і суміжними професіями

Ефективність
навчання
дорослих
залежить

- мотивації,
- рівня підготовленості, прагнення навчатися, підвищувати свій професійний рівень,
- а відтак вимагає різних підходів й принципів у реалізації цілей навчання.

Висновок 2

Кардинальні зміни в соціально-економічних відносинах, активний світовий курс на ринкову економіку змінюють ситуацію в сфері освіти дорослих

Негативний характер

- скорочення термінів навчання, комерціалізація напрямів, невідповідність

- усвідомлення світовою спільнотою ролі освіти дорослих

Позитивний характер

Розгалуження цілей і напрямів освіти

Трансформація чинних структур у більш гнучкі,

Урізноманітнення освітніх послуг

Переважання позитивних змін

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Концептуальні засади розвитку ОД

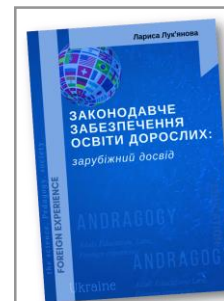
Висновок 3

Освіта дорослих, як складова освіти впродовж життя перетворюється із засобу у мету розвитку людини, що уможливорює утвердження людиноцентризму в освіті, провідною метою якої є самовираження, самореалізація, розвиток соціальних зв'язків і умінь діяти

Філософсько-педагогічна ідея неперервності освіти

Законодавче забезпечення освіти дорослих

Професіоналізації освіти дорослих

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

I. Філософсько-педагогічна ідея неперервності освіти

Ідея освіти впродовж життя не нова

┐ Положення
концепції
«неперервної
освіти»
(форум
ЮНЕСКО, 1965)
створення умов
задля
реалізації
здібностей
людини
протягом життя

≈ Підґрунтя
теорії
неперервної
освіти
Глобальна
концепція
єдності світу:
усі складові
людської
цивілізації
взаємопов'язані
і взаємо-
зумовлені

∞ Й. В. Гете - наші
пращури могли
задовольнятися
рівнем освіти,
здобутим у
молоді роки.
Але ми,
повинні знову
повертатися до
навчання кожні
п'ять років

Перші паростки

концепції праці Платона,
Конфуція, Сократа, Аристотеля,
Сенеки й інших видатних
мислителів

Ідеї концепції

- у поглядах Вольтера, Гете, Руссо, які пов'язували її з досягненням вершини розвитку людини

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

I. Філософсько-педагогічна ідея неперевності освіти

Ідея освіти впродовж життя не нова

Д. Філіппович

- Новим є тільки факт, що сучасний світ з постійними і швидкими змінами не може обійтися без неперервної освіти

К. Хоул

Посилається на довгу іудейську історію концепції пожиттєвої освіти

Е. Грубер

- поняття *«освіта, що супроводжує людину впродовж життя»*

З. Нольда

Суттєва ознака суспільства знань → не лише у прирості знання, а й у прирості незнання, тому нині ключовим питанням педагогіки є компетентне й відповідальне управління цим процесом

В. фон Гумбольдт

Освіта – це процес, який ніколи не завершується.

Продовжена/подальша/по життєва/неперервна освіта - це безкінечне пізнання світу під час якого відбувається розвиток особистості

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

II. Законодавче забезпечення освіти дорослих

1 група країн

цілісне, конкретизоване
сприйняття ОД, назва має
відповідне формулювання

«Закон про ОД»
США, 1966 р.,
Естонія 1993 р.,
Норвегія 2009 р.;
«Закон про освіту і
навчання дорослих»
Косово, 2001;
«Закон про
подальшу освіту та
навчання» Велика
Британія, 2007

2 група країн

освітня практика, як
предмет врегулювання, не
підпадає у сферу
застосування інших законів

«Закон про
неформальну ОД»
Данія, 1998 р.,
«Закон про вищі
народні школи»;
«Декрет про урядові
субсидії ОД» Швеція,
1991,
Закон «Про фонд
«Освіта дорослих»
Ліхтенштейні, 1998

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

II. Законодавче забезпечення освіти дорослих

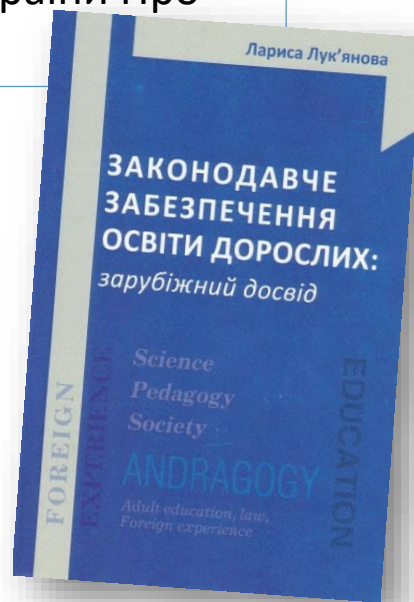
Україна

Закон Про освіту
ст. 18 «Освіта
дорослих»

Підготовка окремого
Закону України Про
ОД

13.09.2017 МОН України за
участі міжнародних
експертів

24.09.2018 за участі НАПН,
УАОД, DVV International

02.10.2018 за участі НАПН,
УАОД, DVV International, за
участі міжнародних
експертів

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

III. Професіоналізація освіти дорослих

Європейський досвід

Гамбурська декларація
Ефективність системи ОД
залежить від підготовки «добре
інформованих, кваліфікованих,
відданих своїй справі педагогів
для дорослих»

Джарвіс: Нині статус педагога
дорослих є однією із «забутих
ключових проблем», що чекає
негайного вирішення.

Ноулз: У суспільстві дуже мало
фахівців-професіоналів з ОД,
тих, хто отримав спеціальну
професійну підготовку з
навчання дорослих і здійснив
успішну кар'єру у цій сфері

- 1) Підготовка пед. персоналу для роботи з дорослими - увага,
- 2) Розгортається дискусія щодо ефективних шляхів

- Традиції у підготовці педагогічного персоналу для освіти дорослих,
- Вагомі напрацювання у цій галузі

Професійна підготовка андрагогів в
університетах Європи

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬН

Україна

- Проблема підготовки пед.персоналу для системи ОД ще не стала предметом окремого наукового вивчення.
- У вищих закладах освіти професійна підготовка педагогів-андрагогів системно не здійснюється
- У закладах післядипломної педагогічної освіти освітні програми з розвитку андрагогічної компетентності не набули поширення.
- Фахівці, які надають освітні послуги дорослим в Україні, переважно не мають спеціальної андрагогічної підготовки

III. Професіоналізація освіти дорослих

МІНІСТЕРСТВО СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ (Мінсоцполітики)

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 Е-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 1/12-2537 від 13.03.2018

Міністерство освіти і науки
України

Про внесення до Класифікатора
професій назву „Андрагог”

Міністерство соціальної політики розглянуло пропозиції Міністерства освіти і науки України щодо внесення до Національного класифікатора України ДК 003:2010 „Класифікатор професій”, затвердженого наказом Держспоживстандарту від 28.07.2010 № 327 (зі змінами) (далі – Класифікатор професій), назви професії „Андрагог” та повідомляє.

Ураховуючи світовий досвід реалізації освіти впродовж життя та зростання потреби в освіті дорослих, а також формування андрагогіки як наукового напрямку в системі педагогічного знання Мінсоцполітики підтримує пропозицію МОН щодо затребуваності нової професії напрямку андрагогіки.

Таким чином, до проекту Зміни № 8 до Класифікатора професій внесено нову назву професії „Андрагог” з кодом 2359.2 (професійне угруповання „Інші професіонали в галузі навчання”).

На сьогодні Мінсоцполітики напрацьовується проект Зміни № 8 до Класифікатора професій, який найближчим часом буде поданий до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України на затвердження в установленому порядку.

Водночас зазначаємо, що поданий проект кваліфікаційної характеристики „Андрагог” відповідає Порядку розроблення та затвердження кваліфікаційних характеристик, затвердженому наказом Мінсоцполітики від 31.05.2018 № 918, щодо структури та змісту розділів кваліфікаційної характеристики.

Перший заступник Міністра

О. Крентовська

Косухіна, 2890003

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Висновки: освіта дорослих

Ресурс, винятковість якого визначається ефективністю, відносно низькою собівартістю, здатністю гнучко і оперативно реагувати на мінливий попит на ринку праці.

Виконує важливі завдання:
а) соціалізація особистості, яка триває впродовж усього життя;
б) адаптація до нових реалій життя;
в) вирівнювання соціальних шансів та зменшення суспільної нерівності.

Координує соціальну і просторову мобільність, підвищує культурний рівень, розвиває творчі сили і самостійність особистості (особливо важливо в умовах трансформацій)

Поступово перетворюється із особистої у державну справу (ринкова економіка вимагає принципово нових професій, знань, навичок і вмінь у процесі реформування управління, виробництва, менеджменту)

Андрагогічна модель має переваги:
позитивна мотиваційно-технологічна сфера, можливості для успішної навчальної діяльності, урахування психологічних, фізіологічних особливостей, соціального та професійного досвіду

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Висновки: освіта дорослих

Методологічний рівень

Пріоритет державної політики → розвиток інтелектуального потенціалу нації,

Пріоритет освітніх систем → розвиток у людини усвідомлення світу, який швидко змінюється

Аксіологічно-історична складова

важливість проблеми ОД й розширення меж її впливу завжди загострюється в періоди, коли від членів суспільства вимагається не тільки професійна, а, передусім, особистісна (ціннісна, моральна) переорієнтація

Стратегічно-діяльнісна складова

ситуація в Україні → вибір цілей розвитку, розроблення системи економічного, політичного, ідеологічного устрою, визначенням національної ідеї, отже надзвичайно важливо – бути готовим до змін, до навчання впродовж життя

Прогностичний рівень

Великі обсяги інформації з постійно оновлювальним змістом вимагають пролонгованого учіння як невід'ємного компонента особистісного сучасної людини постіндустріального суспільства

Технологічно-координаційна складова

створення міждисциплінарної науково-координаційної Ради для здійснення теоретико-методологічне, психолого-педагогічне, професіологічне, технологічне та методичне забезпечення розвитку неперервної освіти та ОД

Праксеологічно-технологічна складова

здійснення спектру досліджень, надання освітніх послуг у сфері ОД, які відповідатимуть сучасним запитам укр. суспільства на проф. й особистісний розвиток персоналу, а також індивідуальним, культурно-освітнім потребам дорослих

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
імені Івана Зязюна
НАПН України

Дякую за увагу!

larysa.lukianova@gmail.com